

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 234

van **GUY D'HAESELEER**

datum: 18 januari 2021

aan **MATTHIAS DIEPENDAELE**

VLAAMS MINISTER VAN FINANCIËN EN BEGROTING, WONEN EN ONROEREND ERFGOED

Vocht- en schimmelproblemen in woningen - Woonmeter

15% van de Vlaamse woningen kampt met vocht- en schimmelproblemen. De oorzaken zijn veelzijdig en vaak een combinatie van factoren: slechte isolatie, kapotte dakgoot, hoge energiefacturen die mensen aanzetten om verluchttingsgaten dicht te plakken, ... Vocht laat soms zichtbare sporen op muren na, maar heeft ook een impact op de gezondheid van de bewoners. Mensen in maatschappelijk kwetsbare situaties worden vaker getroffen door dit sluipende gif. Individuele begeleiding samen met sensibiliserende middelen zoals een vocht- en temperatuurmeter, kunnen het tij keren. Dat leren we uit een uitgebreide uiteenzetting op gezondleven.be, de internetsite van het Vlaams Instituut Gezond Leven.

Bij sociale huisvestingsmaatschappijen (SHM's) De Ideale Woning en Nieuw Dak zijn ze aan de slag gegaan om de problemen aan te pakken door middel van een "woonmeter" (temperatuur- en vochtmeter). Ventileren en verluchten kan de binnenlucht in huis aanzienlijk verbeteren, ongeacht de oorzaak van de vochtproblemen. Natuurlijk moeten de structurele oorzaken aangepakt worden, maar dat hebben huurders vaak niet zelf in de hand. Vochtproducerende activiteiten kunnen in kwalitatief slechte woningen best beperkt worden. En het raam moet extra open. Dit overbrengen aan mensen zodanig dat ze actie ondernemen, is natuurlijk niet eenvoudig. Informatie hierover bezorgen aan maatschappelijk kwetsbare mensen is zeker een uitdaging.

Via de vzw Samenlevingsopbouw hadden beide SHM's gehoord over de woonmeter. Dit handige toestel meet en toont hoe warm en hoe vochtig het in een woning is, ideaal om bewoners te sensibiliseren. Met zo'n woonmeter zien de bewoners wanneer de lucht in huis te vochtig is, ongeacht de oorzaak. Ze kunnen dan meteen ingrijpen en extra verluchten. Het is een handige tool om mensen op een simpele manier bewust te maken van hun gedrag. Ze zien meteen of ze goed bezig zijn of niet. De woonmeter sensibiliseert, maar er moet ook een actie op volgen. De ervaring leerde de SHM's dat begeleiding daarom essentieel is.

Een vocht- en temperatuurmeter zoals de woonmeter is een goedkoop toestelletje, de individuele begeleiding vraagt wat tijd en dus budget. Maar dat betaalt zich snel terug.

1. Hoe staat de minister tegenover dit initiatief?
2. Heeft de minister cijfers over hoeveel SHM's dit momenteel gebruiken om vocht- en schimmelproblemen aan te pakken en hun bewoners mee bewust te maken over het belang van verluchten?

3. Zal er door de Vlaamse Maatschappij voor Sociaal Wonen (VMSW) een infocampagne opgezet worden om deze sterke tips van de bovenvermelde SHM's verder uit te dragen naar de andere SHM's?
4. Ziet de minister een mogelijkheid om dit via overheidssteun verder te promoten naar de SHM's?
5. Ziet de minister hierin ook opportuniteiten voor de private markt? Eventueel via een infocampagne? Of ziet hij andere mogelijkheden?
6. Welke maatregelen plant de minister nog om die 15% woningen met vocht- en schimmelproblemen terug te dringen, aangezien dit toch een serieuze invloed kan hebben op de gezondheid van de bewoners?

ANTWOORD

op vraag nr. 234 van 18 januari 2021

van **GUY D'HAESELEER**

1. Het initiatief is zeer laagdrempelig en begrijpbaar voor iedereen. De woonmeters laat huurders toe het effect van hun eigen gedrag eenvoudig in te schatten. Visualiseren van het eigen gedrag is een goede manier van sensibiliseren. De minister kan dit initiatief om bewoners aan de hand van de woonmeters te wijzen op de invloed van hun eigen gedrag op de vochthuishouding in hun woning, aanmoedigen. SHM's konden via de vzw Samenlevingsopbouw intekenen op een groepsaankoop van woonmeters, maar ook het Vlaams Energie- en Klimaat Agentschap heeft zich achter dit initiatief gezet.
2. De VMSW beschikt niet in detail over de gevraagde gegevens. Wel kan ik meegeven dat meerdere SHM's gebruik hebben gemaakt van het initiatief van vzw Samenlevingsopbouw, onder andere De Ideale Woning, Nieuw Dak, De Zonnige Woonst en Volkshuisvesting Willebroek.
3. De VMSW heeft geen informatiecampaagne hierover in het vooruitzicht. De informatie over de woonmeters werd in het verleden verspreid door vzw Samenlevingsopbouw.
4. Momenteel zijn er geen directe acties gepland.

De VMSW biedt de SHM's wel reeds een beperkte ondersteuning om vochtproblemen te onderzoeken aan de hand van infraroodbeelden en dataloggings. De VMSW kan op initiatief van de SHM's bij probleemgevallen een uitgebreide monitoring te doen van het binnenklimaat waarbij er voor een bepaalde tijd verschillende parameters zoals temperatuur, luchtvochtigheid en CO₂-gehalte in de woningen worden opgemeten. De shm ontvangt achteraf de resultaten en een aantal mogelijke oorzaken.

5. Ik heb geen specifieke initiatieven gepland over de woonmeter, maar er lopen momenteel wel twee andere initiatieven waarin de vocht- en schimmelproblematiek aan bod komen. Eerst en vooral heb ik in het najaar van 2020 de aftrap gegeven voor de grootschalige sensibiliseringscampagne 'Wonen doe je niet op goed geluk'. Met deze campagne wil ik iedereen informeren over de woningkwaliteitsnormen. Vocht is daarbij een belangrijk aandachtspunt. Zowel in de TV- en radiospot als in de publireportages en in de sociale mediacampagne vestigen we dan ook expliciet de aandacht op vocht- en schimmelproblemen. Na de eerste campagnegolf hierover eind 2020 start midden februari 2021 de tweede campagnegolf.

Daarnaast lanceer ik deze maand ook de woningkwaliteitswijzer. Met deze online tool kan een eigenaar of huurder alle aandachtspunten van zijn woning overlopen. Vervolgens kan hij ook nagaan wat hij kan doen bij problemen. In deze woningkwaliteitswijzer is er ook aandacht voor vochtproblemen.

6. In de sociale huisvesting wordt er verwacht dat de SHM's deze problemen opnemen in de renovatieplanning. Ik verwijs hier ook naar de initiatieven vermeld in antwoord op deelvraag 5. Ik ben ervan overtuigd dat we met informeren en sensibiliseren veel bereiken. Dergelijke initiatieven vormen dan ook de basis van de Vlaamse woningkwaliteitspiramide. Daar waar informeren en sensibiliseren niet volstaat, zetten we, samen met de lokale besturen, de volgende lagen van de woningkwaliteitspiramide in, nl. proactief optreden met het conformiteitsattest als centraal instrument (laag 2),

de administratieve handhaving met de waarschuwingsprocedure en de procedure tot ongeschikt- en onbewoonbaarheidsverklaring en de daaraan gekoppelde heffingsplicht (laag 3) en tenslotte de strafrechtelijke handhaving voor de ergste vormen van krotverhuur (laag 4).